

TLAČOVÁ SPRÁVA

19. september 2025

Výstava Československý filmový plagát v Kine Lumière pokračuje tvorbou maliara a grafika Karla Vacu

V Kine Lumière pokračuje celoročná výstava Zlatá éra československého filmového plagátu 1960 – 1989. V poradí tretím autorom, ktorého plagátovú tvorbu predstaví, je maliar, ilustrátor, grafik, scénograf a kostýmový výtvarník Karel Vaca, jeden z najvýraznejších československých tvorcov plagátov. Vernisáž výstavy sa uskutoční v utorok 23. septembra o 17.30. hod. a bude spojená s prednáškou kurátora Pavla Rajčana. Vernisáž je otvorená pre širokú verejnosť.

Celoročný výstavný cyklus nazvaný Zlatá éra československého filmového plagátu 1960 – 1989 v Kine Lumière sa začal tento rok v marci a zatiaľ predstavil plagátovú tvorbu dvoch významných predstaviteľov plagátovej tvorby, a to maliara a grafika Milana Grygara a grafického dizajnéra, architekta a typografa Zdeňka Zieglera. V septembri cyklus pokračuje tvorbou ďalšieho zo štyroch autorov, steny foyeru Kina Lumière bude nasledujúce tri mesiace zdobiť výber tridsiatich filmových plagátov maliara, ilustrátora, grafika, scénografa a kostýmového výtvarníka Karla Vacu.

„Karel Vaca bol iniciačnou postavou plagátovej scény a spolu so Zdeňkom Zieglerom bol najvýraznejšou osobnosťou československej plagátovej školy. V tvorbe plagátov presadzoval moderný prístup, ako jeden z prvých začal v raných 60. rokoch využívať koláž a nahrádzal ňou popisnú maľbu a kresbu, ktorá v tom čase dominovala vo výtvarnom jazyku plagátov,“ približuje Vacovu plagátovú tvorbu Pavel Rajčan, kurátor výstavy v Kine Lumière. Podľa neho bol „Vaca dlhoročný člen výberových komisií Ústrednej požičovne filmov a ako nekompromisný zástanca autorského, umeleckého plagátu sa podstatne zasadil o vznik československej plagátovej školy. K tvorbe filmových plagátov pritiahol mnoho popredných československých výtvarníkov a na tomto poli užitého umenia dal príležitosť uplatniť sa aj celému radu mladých, talentovaných umelcov.“

Karel Vaca sa narodil 21. júla 1919 v Prostějove a zomrel 31. marca 1989 v Prahe. Študoval užitú a reklamnú grafiku v pražskom Ateliéri Rotter. Studio Rotter bolo jednou z najvýznamnejších československých reklamných agentúr s vlastnou súkromnou umeleckou školou, kde študovalo mnoho známych umelcov. Neskôr navštevoval Ateliér monumentálnej maľby u profesora Emila Fillu na pražskej Vysokej škole umeleckopriemyselnej, jeho spolužiakom v ročníku bol Milan Grygar, ktorého plagátová tvorba otvárala výstavu československého filmového plagátu v Kine Lumière. S Ústrednou požičovňou filmov Praha spolupracoval Karel Vaca v rokoch 1958 – 1988, počas tohto obdobia vytvoril viac ako 337 plagátov. Podľa slov Pavla Rajčana spolu s Milanom Grygarom, Zdeňkom Zieglerom, Karlom Teissigom a Josefom Vyleťalom tvorili absolútnu špičku československých výtvarníkov, ktorí sa venovali navrhovaniu plagátov.

Výstava v Kine Lumière predstaví kolekciu tridsiatich Vacových plagátov. Zlatý fond svetovej kinematografie budú zastupovať napríklad plagáty k filmom *Úsmevy letnej noci* (1955) Ingmara Bergmana, *Nebo a peklo* (1963) Akiru Kurosawu, *Hádaj, kto príde na večeru* (1967) Stanleyho Kramera, *Vražda v Orient exprese* (1974) Sidneyho Lumeta a podľa slov Pavla Rajčana „*nebude chýbať ani 'najslávnejší' československý plagát k Felliniho filmu Sladký život z roku 1962.*“ Z československej kinematografie sú na výstave zastúpené napríklad Vacove plagáty k populárnym filmom *Adéla ešte nevečeřela* Oldřicha Lipského z roku 1978 alebo *Na samotě u lesa* Jiřího Menzla z roku 1976. Pavel Rajčan tiež pripomína, že Vaca „*za svoju plagátovú tvorbu získal počas svojho života mnoho domácich aj zahraničných ocenení.*“

Výstava Československý filmový plagát v Kine Lumière pokračuje tvorbou maliara a grafika Karla Vacu

Vernisáž výstavy v Kine Lumière, ktorá sa koná 23. septembra o 17.30 hod. bude spojená s prednáškou kurátora výstavy Pavla Rajčana o tvorbe Karla Vacu, výstava potrvá do 14. decembra. Rajčan je kurátor zbierky autorských výtvarných filmových plagátov Terryho ponožky, najväčšej súkromnej zbierky filmových plagátov v Českej republike, obsahujúcej 60 000 plagátov. Realizoval takmer sto výstav filmových plagátov v Českej republike i v zahraničí (USA, Japonsko, Taliansko, Španielsko, Belgicko, Poľsko, Rakúsko, Bulharsko). Výstava Zlatá éra československého filmového plagátu 1960 – 1989 je celoročný cyklus, ktorý predstavuje štyroch tvorcov úspešnej domácej plagátovej éry, pričom tvorbe každého autora sú venované tri mesiace. Po tvorbe Milana Grygara, Zdeňka Zieglera a aktuálne vystavovaného Karla Vacu túto celoročnú výstavu uzavrie plagátová tvorba Josefa Vyleťala.

[Viac informácií o prednáške a výstave v Kine Lumière](#)
[Zbierka plagátov Terryho ponožky online](#)

kontakt: Simona Nôtová, tlačová tajomníčka SFÚ, tel.: +421 2 5710 1542, simona.notova@sfu.sk